

**ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΗ ΣΟΦΙΑ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ
ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ**

Evlogi Georgiev 103, Sofia 1504, Bulgaria,
Τηλ.: (003592) 9447959, 9447790, Fax: (003592) 9505375
E-mail: economy@grembassysofia.org
Web: www.agora.mfa.gr/bg60

Η ΑΓΟΡΑ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΥΔΑΤΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ ΣΤΗ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ

Αρχική Επιμέλεια: Νικόλαος Θωμόπουλος, Σύμβουλος ΟΕΥ Β΄
Επικαιροποίηση: Ιωάννης Μαρούτσος, Γραμματέας ΟΕΥ Γ΄

Δεκέμβριος 2011

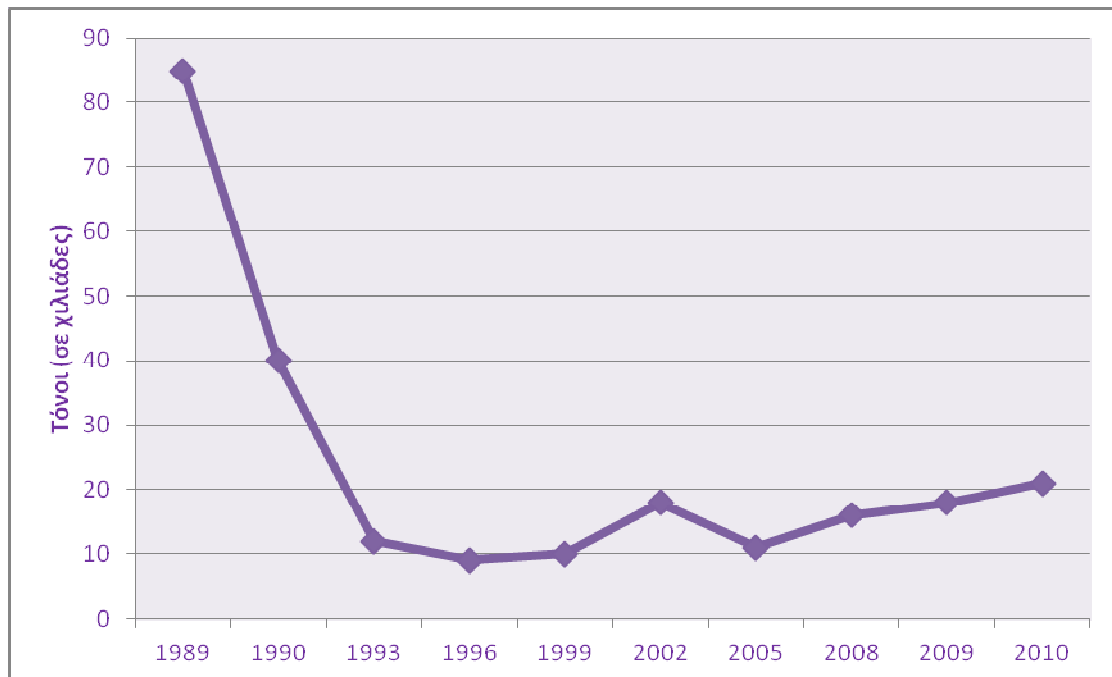
1. Εισαγωγή

Η ανάπτυξη της υδατοκαλλιέργειας (ιχθυοκαλλιέργειας) στη Βουλγαρία ξεκίνησε στα τέλη του 19^{ου} αιώνα με τη δημιουργία των πρώτων εκτροφείων θαλάσσιας πέστροφας την περίοδο 1889 – 1900 (*Oncorhynchus mykiss*), ενώ τα πρώτα εκτροφεία κυπρίνου (γριβάδι, σαζάνι [*Cyprinus carpio*]) δημιουργήθηκαν την περίοδο 1941 – 1945 στις πόλεις Σόφια, Φιλιπούπολη και Γιαμπόλ.

Την περίοδο 1950 – 1990, η υδατοκαλλιέργεια αντιμετωπιζόταν ως παρεπόμενη οικονομική δραστηριότητα που σχετιζόταν κυρίως με τα μεγάλης έκτασης αρδευτικά έργα. Επρόκειτο κυρίως για υδατοκαλλιέργεια εσωτερικών υδάτων (φράγματα, δεξαμενές, ποταμοί) και προσέφερε ετησίως περίπου 20.000 τόνους ψαριών (μέσα δεκαετίας 1980).

Την περίοδο αυτή, κύρια πηγή ψαριών ήταν η θαλάσσια αλιεία, που, χάρη στον στόλο της «Ωκεάνιας Αλιείας» (Οκεάνσκι Ριμπολόφ), προσέφερε ετησίως περίπου 120.000 – 150.000 τόνους ψαριών (μέσα δεκαετίας 1980). Ο στόλος αποτελούνταν από τριάντα (30) τράτες ανοικτής θάλασσας και έξι (6) πλοία – ψυγεία και δρούσε και στις έξι κύριες περιοχές αλιείας του Ατλαντικού Ωκεανού.

Διάγραμμα 1: Διαχρονική παραγωγή ιχθυρών (αλιευτική και υδατοκαλλιεργητική) Βουλγαρίας (1989 – 2010)

Πηγή: National Agency of Fisheries & Aquaculture

Η κατάρρευση της κεντρικά σχεδιαζόμενης οικονομίας και η επακόλουθη ιδιωτικοποίηση διέλυσαν τον στόλο της «Ωκεάνιας Αλιείας» και αποδιάρθρωσαν το σύνολο του αλιευτικού τομέα, επιφέροντας δραματικό περιορισμό τόσο στην αλιευτική όσο και στην υδατοκαλλιεργητική παραγωγή. Η πτωτική πορεία της παραγωγής συνεχίστηκε πέραν της δεκαετίας, επηρεάζοντας, κυρίως, τη θαλάσσια αλιεία, που δεν έπαυσε να κινείται καθοδικά μέχρι και τα μέσα της προηγούμενης δεκαετίας.

Από τις αρχές του 2008, με την έναρξη του κοινοτικού Επιχειρησιακού Προγράμματος για την ενίσχυση της βουλγαρικής αλιείας/ιχθυοκαλλιέργειας («European Fisheries Fund Operational Program for the Bulgarian Fisheries Sector 2007 - 2013», web: <http://oprsr.government.bg/>), ο κλάδος εισήλθε σε πορεία προσαρμογής με την Κοινή Αλιευτική Πολιτική (Common Fisheries Policy). Στο πλαίσιο του προγράμματος, η Βουλγαρία θα λάβει έως το τέλος του 2013 κοινοτική ενίσχυση από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Αλιείας ύψους € 80.009.708 εκατ. Ο συνολικός προϋπολογισμός του προγράμματος, συμπεριλαμβανομένων και των εθνικών πόρων, ανέρχεται σε € 106.679.611 εκατ.

Το εν λόγω Επιχειρησιακό Πρόγραμμα έχει 5 βασικούς άξονες, στο πλαίσιο των οποίων επιδιώκεται η προσαρμογή του βουλγαρικού αλιευτικού στόλου στα νέα δεδομένα, η ενίσχυση της ιχθυοκαλλιέργειας (και η υποστήριξη της επεξεργασίας και προώθησης των προϊόντων της) και της αλιείας εσωτερικών υδάτων και η βιώσιμη ανάπτυξη των αλιευτικών περιοχών.

Εικόνα 1:
Αλιευτικές περιοχές που είναι επιλέξιμες προς ενίσχυση βάσει του Άξονα 4 του Επιχειρησιακού Προγράμματος

2. Αλιεία

Από τον Πίνακα 1 διαπιστώνουμε ότι την περίοδο 2002 - 2005 η αλιευτική παραγωγή της Βουλγαρίας σημείωσε κατακόρυφη πτώση, κυρίως λόγω της μείωσης του μεριδίου της θαλάσσιας αλιείας. Την ίδια περίοδο, η αλιεία

εσωτερικών υδάτων εμφάνισε αξιόλογη δυναμική. Έκτοτε, όμως η κατάσταση αντιστράφηκε: Η θαλάσσια αλιεία υπερδιπλασιάστηκε, υπολειπόμενη, όμως, ακόμη σημαντικά των επιπέδων των αρχών της δεκαετίας του 2000, ενώ η αλιεία εσωτερικών υδάτων παρουσίασε ελαφρά κάμψη.

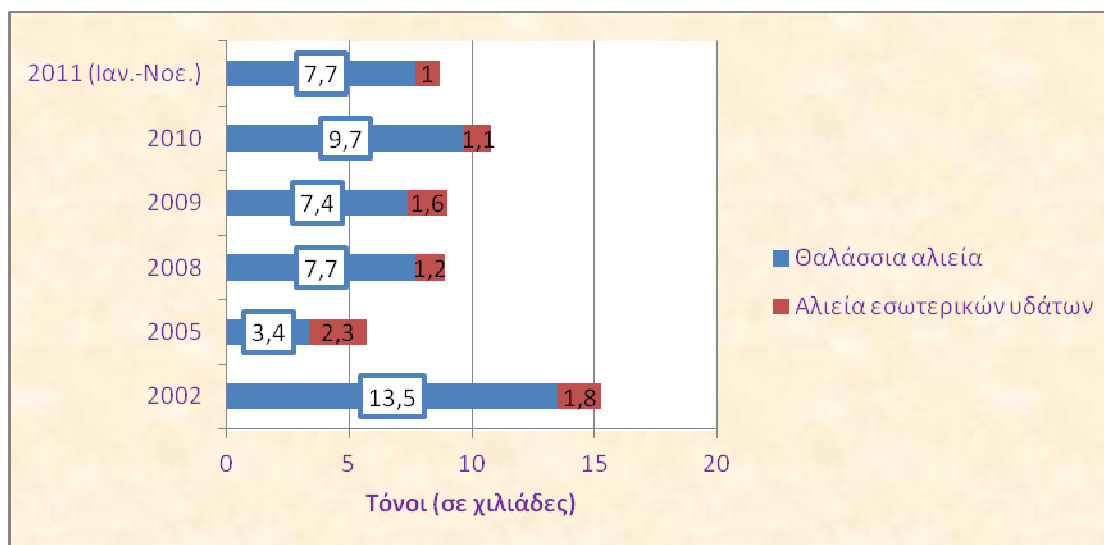
Πίνακας 1: Αλιευτική παραγωγή (σε χιλιάδες τόνους)

		2002	2005	2008	2009	2010	2011 (Ιαν.- Νοεμβρ.)
Μαύρη Θάλασσα		13,5	3,4	7,7	7,4	9,7	7,7
Εσωτερικά ύδατα	Δούναβης	1,8	2,3	0,1	0,1	0,1	0,1
	Λοιπά εσωτερικά ύδατα			1,1	1,5	1	0,9
Σύνολο		15,3	5,7	8,9	9,0	10,8	8,7

Πηγή: National Agency of Fisheries & Aquaculture (www.nafa-bg.org)

Η συνολική αλιευτική παραγωγή παρουσιάζει σταθεροποιητικές και ελαφρά ανοδικές τάσεις, με σημαντική μείωση, όμως, της συμμετοχής της αλιείας εσωτερικών υδάτων (βλ. διάγραμμα 2).

Διάγραμμα 2: Συμμετοχή θαλάσσιας αλιείας και αλιείας εσωτερικών υδάτων σε συνολική αλιευτική παραγωγή (2002–2011)

Πηγή: National Agency of Fisheries & Aquaculture

Η κατακόρυφη πτώση της θαλάσσιας αλιευτικής παραγωγής στις αρχές της δεκαετίας του 2000 οφειλόταν, μεταξύ άλλων, στην αποδιάρθρωση του κλάδου λόγω της κατάρρευσης της σχεδιαζόμενης οικονομίας. Πρέπει, επίσης, να λάβουμε υπόψη τους ισχύοντες περιβαλλοντικούς περιορισμούς στη διαχείριση του Εύξεινου Πόντου, όπου συγκεκριμένα χαρακτηριστικά

επιδρούν στη βιοποικιλότητα και στα αποθέματα θαλασσιών ειδών. Πιο συγκεκριμένα:

Η αλμυρότητα του νερού στη Μαύρη Θάλασσα είναι δύο φορές μικρότερη (18%) απ' ό τι στη Μεσόγειο και στους Ωκεανούς (35%), οι παλίρροιες είναι χαμηλές (3-8 εκατοστά) και, τέλος, η ύπαρξη υδροθείου (H₂S) σε βάθος 150-200 μέτρων δεν επιτρέπει την ύπαρξη ζωντανών θαλάσσιων οργανισμών σε μεγάλο βάθος.

Από τα θαλάσσια είδη που διαβιούν στον Εύξεινο Πόντο, 26 έχουν οικονομική αξία. Απ' αυτά μόνο δύο (ένα ψάρι κι ένα οστρακοειδές) βρίσκονται σε ικανό αριθμό, που επιτρέπει την οικονομική τους εκμετάλλευση:

1. *Παπαλίνα* (σαρδελόρεγγα, *Цаца*, *Sprattus sprattus sulinus*). Εντός της βουλγαρικής οικονομικής ζώνης υπολογίζεται ότι βρίσκονται περίπου 30.000 τόνοι παπαλίνας, αριθμός που επιτρέπει την ετήσια αλίευση 10.000 - 15.000 τόνων χωρίς αρνητική επίδραση στον υπόλοιπο πληθυσμό. Για το 2012 το ποσοστό αλίευσης παπαλίνας ορίστηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στους 11.475 τόνους. Όριο, πάντως, που ουδέποτε έως τώρα έχει καλυφθεί ή έστω προσεγγισθεί (βλ. πίνακα 2), καθώς η χαμηλή οικονομική αξία και ποιότητα του συγκεκριμένου ψαριού δεν επιτρέπει την τόσο εκτεταμένη εκμετάλλευσή του.
2. *Θαλάσσιο σαλιγκάρι rarana* (*Рапану*, *Rarana venosa* / *Rarana thomasiana*). Πρόκειται για οστρακοειδές, βάρους περίπου μισού κιλού, που μετανάστευσε τυχαία στην περιοχή, τη δεκαετία του 1940, από τη Θάλασσα της Κίνας ή της Ιαπωνίας (προφανώς μέλη του είδους αποκολλήθηκαν από το κύτος κάποιου σκάφους). Πρόκειται για έναν επιθετικό οργανισμό με συνέπεια να έχει εξαπλωθεί σε βάρος άλλων ειδών, όπως τα μύδια, και να απειλεί τη βιοποικιλότητα του οικοσυστήματος. Ως συνέπεια αναμένεται η λήψη περιοριστικών μέτρων κατά της εξάπλωσής του, αν και η Βουλγαρία έχει αναπτύξει ιδιαίτερα την εκμετάλλευσή του (αλιεία, επεξεργασία, εξαγωγές στην Κίνα).

Τέλος, δύο είδη ψαριών (καλκάνι, οξύρυγχος *beluga*) με σημαντική οικονομική αξία υπόκεινται, λόγω μείωσης του πληθυσμού τους, σε περιορισμούς αλίευσης. Το καλκάνι (*Psetta maxima maeotica*) υπόκειται σε ετήσιο ποσοτικό περιορισμό (quota), που για το 2012 έμεινε σταθερός στους 85 τόνους.

Σε ό,τι αφορά τον οξύρυγχο, έχει απαγορευθεί η αλιεία όλων των ειδών (5 άκρως απειλούμενα και 1 έχει ήδη εξαφανισθεί) του εν λόγω ψαριού, που απαντούν στη λεκάνη του Δούναβη και του Εύξεινου Πόντου. Παρόλα αυτά, έχουν υπάρξει κρούσματα παράνομης αλιείας τόσο στη Βουλγαρία όσο και στη Ρουμανία. Όπως θα δούμε κατωτέρω, η απαγόρευση της αλιείας των οξύρυγχων ενισχύει την τάση υδατοκαλλιέργειάς τους στη Βουλγαρία.

Πίνακας 2: Κυριότερα αλιεύματα Μαύρης Θάλασσας (2008–2010)

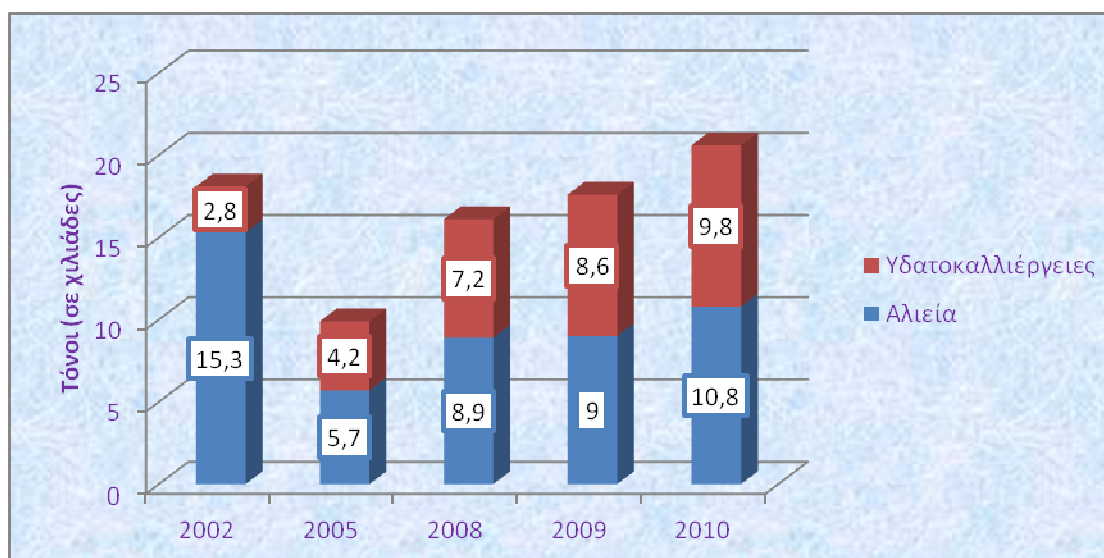
	2008		2009		2010		2011 (Ιαν.-Νοεμβρ.)	
	Τόνοι	%	Τόνοι	%	Τόνοι	%	Τόνοι	%
Σύνολο	7.666	100,0	7.395	100,0	9.686	100,0	7.722	100,0
Παπαλίνα	4.309	56,2	4.551	61,5	4.041	41,7	3.690	47,8
Rarana	2.872	37,5	2.214	29,9	4.831	49,9	3.055	39,6
Σαφρίδι	180	2,4	177	2,4	165	1,7	380	4,9
Μπαρμπούνια	19	0,3	72	1,0	111	1,2	203	2,6
Καλκανόβατος	26	0,3	47	0,6	72	0,7	84	1,1
Γωβιοί	26	0,3	37	0,5	44	0,5	74	1,0
Λοιπά	234	3,0	297	4,1	422	4,3	236	3,0

Πηγή: National Agency of Fisheries & Aquaculture

3. Υδατοκαλλιέργεια

Την περίοδο 2002 – 2010, η υδατοκαλλιεργητική παραγωγή της Βουλγαρίας αυξήθηκε κατά 254%. Η εν λόγω ταχεία άνοδος σε συνδυασμό με τις αντίθετες τάσεις στον τομέα της αλιείας την ίδια περίοδο (έντονα πτωτικές τάσεις έως το 2005 και, ακολούθως, σταθερή αλλά αργή ανοδική πορεία), είχε ως συνέπεια η συμμετοχή της υδατοκαλλιέργειας στη συνολική παραγωγή ιχθυρών να αυξηθεί από 15% το 2002 σε 48% το 2010 (διάγραμμα 3).

Διάγραμμα 2: Συμμετοχή αλιείας και υδατοκαλλιέργειας στη συνολική παραγωγή ιχθυρών (2002–2011)

Πηγή: National Agency of Fisheries & Aquaculture

Η Βουλγαρία υστερεί ακόμη σημαντικά σε σχέση με τις σημαντικότερες ιχθυοκαλλιεργητικές δυνάμεις της ΕΕ - βάσει στοιχείων της Eurostat, επί παραδείγματι, το 2009 η βουλγαρική ιχθυοκαλλιεργητική παραγωγή ανερχόταν στο 1/15 της ελληνικής - αλλά έχει καταφέρει να υπερβεί σε παραγωγή χώρες όπως η Πορτογαλία και η Κύπρος.

Η βουλγαρική υδατοκαλλιέργεια έχει τα εξής βασικά χαρακτηριστικά (βλ. και πίνακα 3):

1. Το 90% περίπου της παραγωγής της προέρχεται από υδατοκαλλιέργειες γλυκού νερού, ενώ μόλις το 10% προέρχεται από θαλάσσιες υδατοκαλλιέργειες.
2. Η παραγωγή από θαλασσοκαλλιέργειες, αν και μικρή, ακολουθεί σταθερά ανοδικές τάσεις τόσο ως προς τις καθαρές ποσότητες όσο και ως ποσοστό συμμετοχής στη συνολική υδατοκαλλιεργητική παραγωγή. Δεν αφορά ψάρια, αλλά μύδια και φύκια (*Mytilus galloprovincialis* & *Cystoseira sp.*). Σημειώνεται ότι το 2005, υπήρχαν συνολικά 182 εκτροφεία ιχθύων γλυκού νερού, 16 εκτροφεία μυδιών, 2 εκτροφεία για φύκια και κανένα για εκτροφή θαλάσσιων ψαριών.
3. Η παραγωγή επικεντρώνεται, κυρίως, σε δύο είδη ιχθύων (πέστροφας και [ευρωπαϊκού & κινεζικού] κυπρίνου), που αντιπροσωπεύουν τα ¾ περίπου της συνολικής υδατοκαλλιεργητικής παραγωγής. Το 2010, όμως, ενισχύθηκε σημαντικά η παραγωγή ψαριών, όπως των οξύρρυγχων (ρωσικού και beluga - μια από τις μεγαλύτερες μονάδες παραγωγής χαβιαριού βρίσκεται στο Kardjali), των οποίων απαγορεύεται η αλιευση, και των ασημένιων κυπρίνων.

Πίνακας 3: Υδατοκαλλιεργητική παραγωγή

	2002		2005		2008		2009		2010	
	Τόνοι	%	Τόνοι	%	Τόνοι	%	Τόνοι	%	Τόνοι	%
Σύνολο	2.778	100,0	4.165	100,0	7.162	100,0	8.572	100,0	9.830	100,0
Εσωτ. Υδάτων	2.778	100,0	3.994	95,9	6.567	91,7	7760	90,5	8.918	90,7
Κυπρίνος (ευρωπαϊκός & κινεζικός)	1.472	53,0	1.852	44,5	3.301	46,1	3.775	44	4.108	41,8
Πέστροφα	972	35,0	1.557	37,4	2.458	34,3	3.012	35,1	3.407	34,7
Γατόψαρο	57	2,1	211	5,1	262	3,7	356	4,2	347	3,5
Ρωσικός οξύρρυγχος	80	2,9	303	7,3	129	1,8	258	3	344	3,5
Άλλα	197	7,1	72	1,7	417	5,8	359	4,2	712	7,2
Θαλάσσια	0	0	171	4,1	595	8,3	812	9,5	912	9,3
Μύδια	0	0	171	4,1	595	8,3	812	9,5	912	9,3

Πηγή: National Agency of Fisheries & Aquaculture

Το κενό που παρατηρείται στην αγορά θαλάσσιων ιχθύων, εξαιτίας των αλιευτικών περιορισμών, γίνεται ακόμα μεγαλύτερο, από τη στιγμή που η βουλγαρική υδατοκαλλιέργεια αδυνατεί να το περιορίσει. Βεβαίως, η εφαρμογή του Επιχειρησιακού Προγράμματος δημιουργεί κάποιες προσδοκίες για τη μελλοντική δημιουργία μονάδων εκτροφής θαλάσσιων ψαριών, αν και ο μεγάλος βαθμός συγκέντρωσης στην υδατοκαλλιέργεια

ιχθύων γλυκού νερού και η μορφολογία της βουλγαρικής ακτογραμμής, που δεν ευνοεί την ανάπτυξη εκτροφείων θαλάσσιων ιχθύων (έλλειψη κατάλληλων κόλπων για την προστασία των κλωβών), περιορίζουν την όποια προσδοκία προς αυτή την κατεύθυνση.

4. Κατανάλωση

Βάσει των επίσημων στατιστικών στοιχείων (διαθέσιμα συγκριτικά δεδομένα έως το 2007), η Βουλγαρία παραμένει η χώρα με την χαμηλότερη κατά κεφαλήν κατανάλωση αλιευμάτων και σχετικών προϊόντων στην ΕΕ και μια από τις χώρες με την χαμηλότερη κατά κεφαλήν κατανάλωση παγκοσμίως. Τα τελευταία χρόνια, βέβαια, η κατανάλωση ενισχύεται σταδιακά, αλλά παραμένει σε ιδιαίτερα χαμηλά επίπεδα.

Συγκεκριμένα, ενώ η μέση κατά κεφαλήν κατανάλωση ιχθυρών στη Βουλγαρία είναι περίπου 4 έως 5 κιλά ανά έτος, στην Ελλάδα είναι περίπου 22 κιλά ανά έτος, στην Πορτογαλία 52 κιλά και παγκοσμίως 17 κιλά ανά έτος. Ακόμα όμως και τη δεκαετία του 1980, πριν δηλαδή από την αποδιάρθρωση των κλάδων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, η κατά κεφαλήν κατανάλωση δεν υπερέβαινε ετησίως τα 6 κιλά.

Πίνακας 4: Κατά κεφαλήν κατανάλωση ιχθύων & προϊόντων ιχθύων (κιλά ανά έτος)

1999	2001	2003	2005	2006	2007	2008	2009	2010
3,3	3,3	3,8	4,2	4,3	4,3	4,5	4,8	5,2

Πηγή: National Statistical Institute (www.nsi.bg) – European Atlas of the Seas (http://ec.europa.eu/maritimeaffairs/atlas/maritime_atlas/#theme=themePeopleAndEmployment.subthemeConso&extent=-31.7 29.7 65.7 70.2)

Η περιορισμένη κατανάλωση αλιευμάτων στη Βουλγαρία είναι συνδυασμός τριών παραγόντων: α. Καταναλωτικών προτύπων β. Χαμηλού κατά κεφαλήν εισοδήματος γ. Χαμηλού βαθμού οργάνωσης της αγοράς ιχθύων.

Όπως προκύπτει από ανεξάρτητες έρευνες αγοράς (Noema 2003 – Economedica Απρίλιος 2011):

- ✓ Μόλις το 1/5 των Βούλγαρων καταναλωτών προτιμά την κατανάλωση ιχθύων έναντι κρέατος (Noema).
- ✓ Από όσους Βούλγαρους καταναλωτές δηλώνουν οπαδοί της υγιεινής διατροφής, το 1/3 μόνο εντάσσει το ψάρι στη διατροφή του μία φορά την εβδομάδα, ενώ από τους υπόλοιπους καταναλωτές το 1/6 (Economedica). Συνολικά, πάντως, ελάχιστοι δηλώνουν αφοσιωμένοι καταναλωτές ψαριού (Economedica) και, κατά μέσο όρο, φαίνεται ότι οι Βούλγαροι διατρέφονται με ιχθείς και λοιπά αλιεύματα μία φορά κάθε τρεις εβδομάδες (Noema).

- ✓ Τα είδη που προτιμώνται για οικιακή κατανάλωση είναι αυτά με τη χαμηλότερη τιμή πώλησης, όπως κατεψυγμένα αλιεύματα και φρέσκα σαφρίδια, γριβάδια, γωβιοί, σαρδελορέγγες κοκ.
- ✓ Τα είδη που προτιμώνται για κατανάλωση εκτός οικίας (εστιατόρια) είναι αυτά με την υψηλότερη τιμή πώλησης, όπως πέστροφες, τόννοι, σολωμοί κοκ.
- ✓ Η κατανάλωση αλιευμάτων είναι ευθέως ανάλογη του αριθμού και του εισοδήματος των νοικοκυριών. Νοικοκυριά με λιγότερα μέλη και υψηλό εισόδημα καταναλώνουν αλιεύματα σε μεγαλύτερη ποσότητα και υψηλότερη τιμή.

Η αγορά αλιευμάτων στις μεγάλες πόλεις της βουλγαρικής ενδοχώρας επί σειρά ετών δεν ήταν ιδιαίτερα οργανωμένη, αλλά τα τελευταία χρόνια παρατηρείται βελτίωση. Ιχθυαγορές υπό την έννοια που τις αντιλαμβανόμαστε στην Ελλάδα δεν υπάρχουν στη Βουλγαρία. Στην πρωτεύουσα φρέσκα ψάρια πωλούνται στα super-markets (βλ. παράρτημα υπ' αριθμ. 4) και σ' έναν περιορισμένο αριθμό μικρών ιδιωτικών ιχθυοπωλείων/ιχθυαγορών (βλ. παράρτημα υπ' αριθμ. 8) και εξειδικευμένων καταστημάτων (τύπου delicatessen). Επίσης, (εγχώριας παραγωγής) ψάρια του γλυκού νερού προσφέρονται σε πολλά εστιατόρια, ενώ θαλασσινά αλιεύματα σε εξειδικευμένα εστιατόρια (ορισμένα εκ των οποίων εστιάζουν στην ελληνική κουζίνα) ή αλυσίδες εστιατορίων, που τα τελευταία χρόνια έχουν αυξηθεί (βλ. παράρτημα υπ' αριθμ. 9). Ο βαθμός οργάνωσης της αγοράς βελτιώνεται στα παράλια της Μαύρης Θάλασσας λόγω εγγύτητας στη θάλασσα και τουριστικού ρεύματος, αλλά συνεχίζει να παραμένει μη ικανοποιητικός.

Η έλλειψη παράδοσης στην κατανάλωση ιχθύων και κυρίως θαλασσιών ιχθύων σε συνδυασμό με τον χαμηλό βαθμό οργάνωσης της αγοράς έχει ως συνέπεια οι τιμές των αλιευμάτων να παραμένουν σχετικά υψηλές και με ανοδικές τάσεις σε ορισμένα προϊόντα.

Πίνακας 5: Τιμές πώλησης νωπών ψαριών και θαλασσιών (ελληνικών και ανταγωνιστικών) στα σούπερ-μάρκετ/ιχθυοπωλεία της Σόφιας

ΠΡΟΪΟΝ	ΤΙΜΗ ΑΝΑ ΚΙΛΟ σε BGN (=€1,95583)	ΠΡΟΕΛΕΥΣΗ	ΒΑΡΟΣ/ΜΕΓΕΘΟΣ ΨΑΡΙΩΝ/ΘΑΛΑΣΣΙΝΩΝ
Τσιπούρα (ιχθυοκαλλιέργειας)	15 έως 17	Ελλάδα	0,4 – 0,6 kg
	28 έως 46	Ελλάδα	1 kg και άνω
Χταπόδι	15	Ελλάδα	Μικρό
	23	Ελλάδα	Μεσαίο
Λαβράκι (ιχθυοκαλλιέργειας)	11 έως 19	Ελλάδα	0,4 – 0,6 kg
	29 έως 47	Ελλάδα	1 kg και άνω
Γαρίδες	27	Ελλάδα	Μεσαίες
	32	Ελλάδα	Μεγάλες
Σουπιές	18	Ελλάδα	
Καλαμάρια	15	Ελλάδα	
Σαφρίδι	8	Ελλάδα	0,4 – 0,6 kg
Κάβουρες	9	Ελλάδα	
Μύδια	5	Ελλάδα	

	5	Μαύρη θάλασσα	
Ζαργάνα	22	Ελλάδα	0,2 – 0,5 kg
Φαγκρί	45	Ελλάδα	1 kg και άνω

Πηγή: Έρευνα Γραφείου ΟΕΥ Σόφιας

5. Εισαγωγικές διατοπώσεις - Έλεγχοι

Η Βουλγαρία δύναται να πραγματοποιεί κτηνιατρικούς και φυτοϋγειονομικούς ελέγχους σε εισαγόμενα προϊόντα προερχόμενα από άλλες κοινοτικές χώρες, χωρίς διάκριση με βάση την καταγωγή των εμπορευμάτων ή το μέσο μεταφοράς, κατά τον ίδιο τρόπο που πραγματοποιεί σχετικούς ελέγχους και για τα εγχώρια προϊόντα της. Τα εισαγόμενα τρόφιμα (περιλαμβανομένων των ψαριών) πρέπει να διαθέτουν τα απαραίτητα έγγραφα από τις αρμόδιες ελληνικές αρχές.

Σημειώνεται ότι τον Ιανουάριο 2011 ψηφίστηκε νόμος που προβλέπει τη σύσταση Υπηρεσίας Ασφάλειας Τροφίμων (www.babh.government.bg και για στοιχεία επικοινωνίας <http://www.babh.government.bg/bg/contacts.html>), προερχόμενης από την ενοποίηση τεσσάρων επιμέρους υπηρεσιών, που υπήρχαν έως τότε και δραστηριοποιούνταν στον τομέα της διατροφικής ασφάλειας. Η εν λόγω Υπηρεσία είναι πλέον υπεύθυνη για τους ελέγχους όλων των τροφίμων, εκτός από το εμφιαλωμένο νερό.

6. Εμπόριο

Συνεπεία της περιορισμένης αλιευτικής παραγωγής και της έλλειψης θαλασσοκαλλιέργειών σε συνδυασμό με τη συνεχή άνοδο του βιοτικού επιπέδου των εγχώριων καταναλωτών και την ενίσχυση του τουριστικού ρεύματος στη Βουλγαρία, καταγράφεται συνεχής αύξηση των εισαγωγών ιχθύων θαλασσοκαλλιέργειας (μεταξύ 2007-2010 τριπλασιασμός περίπου των σχετικών εισαγωγών τόσο λάβρακος όσο και τσιπούρας).

Η Ελλάδα κατέχει παραδοσιακά μονοπωλιακή θέση στην αγορά λάβρακος και τσιπούρας στη Βουλγαρία (2010: μερίδια αγοράς 98,8% & 99% αντίστοιχα) - με μοναδική παρένθεση την πρόσκαιρη είσοδο της Ιταλίας στην τοπική αγορά το 2007 που περιόρισε προσωρινά τις ελληνικές εξαγωγές - και ενισχύει συνεχώς τη θέση της τόσο ποσοτικά όσο και συγκριτικά με την Τουρκία, τη μόνη χώρα που μπορεί ίσως να θεωρηθεί ανταγωνιστής της. Συγκεκριμένα, όπως προκύπτει και από τους κάτωθι πίνακες:

- ✓ Μεταξύ 2007-2010, η Ελλάδα επταπλασίασε τις εξαγωγές λάβρακος στη Βουλγαρία.

- ✓ Κατά το ίδιο διάστημα και σε ό,τι αφορά τις νωπές τσιπούρες, η αύξηση των ελληνικών εξαγωγών στη Βουλγαρία είναι ακόμη πιο εντυπωσιακή (1200%).

Πίνακας 6: 03026994 Λαυράκι νωπό ή διατηρημένο με απλή ψύξη.
Εισαγωγές Βουλγαρίας (2007–2010)

	2007		2008		2009		2010		%€
	€	Τον.	€	Τον.	€	Τον.	€	Τον.	
ΣΥΝΟΛΟ	514.414	93,0	755.976	156,7	1.105.176	238,5	1.437.516	290,4	100
Ιταλία	307.564	53,4	2.564	0,1	6.718	1,2	0	0	0
Ελλάδα	194.881	35,9	572.960	111,5	886.161	184,9	1.421.888	287,0	98,9
Τουρκία	11.969	3,7	180.452	45,1	166.527	44,9	9.455	2,8	0,7

Πηγή: Comext (eurostat database), <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/newxtweb/>

Πίνακας 7: 03026995 Τσιπούρα νωπή ή διατηρημένη με απλή ψύξη.
Εισαγωγές Βουλγαρίας (2007 – 2010)

	2007		2008		2009		2010		%€
	€	Τον.	€	Τον.	€	Τον.	€	Τον.	
ΣΥΝΟΛΟ	339.382	72,9	563.383	158,0	664.002	176,7	1.085.631	240,4	100
Ιταλία	251.712	52,5	3.503	9	7.068	1,9	641	0	0
Ελλάδα	83.155	19,2	467.612	127,2	589.126	152,4	1.074.203	237,3	99
Τουρκία	1.025	0,4	92.268	29,9	67.808	22,4	10.787	3,1	1

Πηγή: Comext (eurostat database), <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/newxtweb/>

7. Συμπεράσματα

Η πώση του κομμουνισμού και η επακολουθείσα πολιτική/οικονομική μετάβαση έπληξε καίρια την αλιεία της Βουλγαρίας. Χάρη, όμως, τόσο στην εφαρμογή του Επιχειρησιακού Προγράμματος για την αλιεία όσο και στη σταδιακή αναδιάρθρωση του κλάδου, καταγράφεται βελτίωση. Παρόλα αυτά, οι περιβαλλοντικοί περιορισμοί, που εκτέθηκαν ανωτέρω, εκ των πραγμάτων θέτουν όρια στην όποια μελλοντική ανάπτυξη, καθώς αυτή δεν θα έχει ούτε τα ποσοτικά (υπερεκμετάλλευση), ούτε τα ποιοτικά (είδη ιχθύων) χαρακτηριστικά του παρελθόντος.

Το γεγονός αυτό σε συνδυασμό με την αυξημένη ζήτηση για θαλάσσια αλιεύματα, που οφείλεται τόσο στην άνοδο του βιοτικού επιπέδου των Βούλγαρων καταναλωτών και τη συνακόλουθη σταδιακή αλλαγή των διατροφικών συνηθειών τους όσο και στην ενίσχυση του τουριστικού ρεύματος, δημιουργεί ένα κενό στην αγορά ιχθύων της Βουλγαρίας, που μπορεί να καλυφθεί από θαλάσσια ψάρια που ήδη εισέρχονται σε αυτήν, αλλά και από νέες ποικιλίες (είδη).

Η αδυναμία της εσωτερικής παραγωγής να καλύψει τη συνεχώς αυξανόμενη ζήτηση για θαλάσσια αλιεύματα οδηγεί σε συνεχή αύξηση των εισαγωγών

ιχθύων και προϊόντων ιχθύων, δημιουργώντας ευνοϊκές συνθήκες διάθεσης για τα ελληνικά προϊόντα θαλασσοκαλλιέργειας, που επιπλέον ευνοούνται και λόγω εγγύτητας της αγοράς.

Πράγματι, με την παρένθεση του 2007, τα ελληνικά προϊόντα θαλάσσιας υδατοκαλλιέργειας μονοπωλούν τη βουλγαρική αγορά, ενώ, παράλληλα, επιτυγχάνεται διαρκής αύξηση των ποσοτήτων που εξάγονται στη Βουλγαρία. Οι εμπειρίες, όμως, του παρελθόντος (βλ. πρόσκαιρη αλλά δυναμική είσοδο στην τοπική αγορά των Ιταλών) διδάσκουν ότι θα ήταν μεγάλο λάθος οι ελληνικές εταιρείες να επαναπαυθούν στις δάφνες τους. Απαιτείται ο κατάλληλος σχεδιασμός τόσο από τις ίδιες τις εταιρείες όσο και από το συντονιστικό τους συλλογικό όργανο, ώστε να διασφαλισθεί η κυρίαρχη θέση τους στον εν λόγω κλάδο. Παράλληλα, οι Έλληνες εξαγωγείς οφείλουν να αφουγκράζονται το καταναλωτικό κοινό, του οποίου την εμπιστοσύνη πρέπει να διατηρήσουν (οι Βούλγαροι καταναλωτές θεωρούν υψηλής ποιότητας τα ελληνικά ιχθυηρά) και να παρακολουθούν τη διαχρονική εξέλιξη τόσο των διατροφικών συνηθειών όσο και του ίδιου τους του κλάδου (π.χ. βιολογική αλιεία).

ΠΗΓΕΣ

- “Aquaculture Production - Tonnes live weight”. *Eurostat*. Url: <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm/table.do?tab=table&init=1&plugin=1&language=en&pcode=tag00075>.
- “Bulgaria - National Aquaculture Sector Overview”. *Food and Agriculture Organization of the United Nations*. Url: http://www.fao.org/fishery/countrysector/naso_bulgaria/en.
- “European Atlas of the Seas”. *European Commission*. Url: http://ec.europa.eu/maritimeaffairs/atlas/maritime_atlas/#theme=themePeopleAndEmployment.subthemeConso&extent=-31.7_29.7_65.7_70.2.
- “GAIN Report: Bulgaria - Fishery Products (3 Μαΐου 2004)”. *USDA Foreign Agricultural Service*. Url.: <http://www.fas.usda.gov/gainfiles/200403/146105595.pdf>.
- “Operational Program Fisheries Sector Development”. *National Agency of Fisheries & Aquaculture*. Url: <http://www.oficinascomerciales.es/icex/cma/contentTypes/common/records/viewDocument/0,,00.bin?doc=4126025>.
- «Аз съм това, което ям [Είμαι ό,τι Τρώω] (13 Ιουνίου 2011)». *Περιοδικό Regal*. Url: <http://www.regal.bg/show.php?storyid=1105155>.

Η ΑΓΟΡΑ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΥΔΑΤΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ ΣΤΗ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

1. Εισαγωγείς – Έμποροι ιχθύων και προϊόντων ιχθύων στη Βουλγαρία

Επωνυμία	Διεύθυνση	Τηλέφωνο	Fax	E-mail	Web
Alex P.M.	26, Ekzarh Josif Str., 1000 Sofia	(02) 9832483; 0888955389		alexfish@abv.bg	
BH Agro Ltd	47, Neofit Rilski Str., Fl. 3, Ap. 13, 1000 Sofia	(02) 9817916; 9871826	9817916		
Atlantik Group Ltd.	3 Industrialna Str., 8000 Burgas	0035956 / 871 601	840 692	atlantic@atlantic-group	www.atlantic-group.org
Black Sea Fisheries – (Chernomorski Ribolov) Bourgas PLC	3 Industrialna str Fish Port Bourgas Bourgas	(0035956) 851 381, 851383, 846181	841 547, 842770	vps@blackseafishery.com	www.blackseafishery.com
Danel - 97 Ltd.	3 Poruchik Hristo Toprakchiev Str., 1528 Sofia	003592 / 979 82 55, 979 82 48	979 82 66, 979 82 48	danel97@yahoo.com plamendanchev@abv.bg office@eos-id.com	www.danel97.com
EOS-LD Ltd	10-12, Kremikovsko shosse Blvd, 1839 Sofia	(02) 9454061; 9454028	9454442		
Fishkom Ltd (εκτροφή ιχθύων γλυκού νερού και εμπόριο λοιπών ιχθύων)	19, Stefan Karadja Blvd, 8800 Siiven	(0035944) 624474; 667411, 42 62 10 90	621090	fishcom_bg@yahoo.com	www.fishcom.hit.bg
Lobster Phil Ltd	14, Munchen Str. 1528 Sofia	(02) 9798282	9798243	info@sushi.bg	
Morski sviat Ltd	63, Totleben Str., 1606 Sofia	(02) 9176259			
Nesi-5 Ltd	ul. Georgi Tringov 2 4003 Plovdiv	(0035932) 968 103	968104	office@nesi5.com , nesimanager@gmail.com	http://www.nesi5.com/
Nuova Bulgaria Ltd	34, Vranja Str., 1233 Sofia	(02) 9311965	9202139	le_fontane@mail.bg	
Ocean Ltd	41, Marmarliska Str., 5000 Veliko Tarnovo	(062) 633837; 0897976610	633837	ocean@prolink.bg	
P.A.L.-Bg Ltd	13, Bademova gora Str., 1404 Sofia	(02) 9581063; 9581496	9581868	pal-bg@mbox.contact.bg	
Reya Fish Ltd	3, Dimitar Spesarevski Str., Ap. 703, 1592 Sofia	(02) 9784060; 9781020	9784660	reyafish@abv.bg	
Riba Commerce Jsc	17, Mara Gidik Str., 8000 Burgas	(056) 843544; 848080	843581		
Ribovadstvo Jsc	52, Borissova Str., 7000 Rousse	(082) 832692			
Rishar-commerce Ltd	Avtogara-Sever, 5800 Pleven	(064) 820086; 806421			

Η ΑΓΟΡΑ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΥΔΑΤΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ ΣΤΗ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ

Silvex Commerce Ltd	14, Munchen Str., 1528 Sofia	(02) 9798282	9798243	silvex_seafoods@abv.bg	www.silvex-seafoods.com
Soffish Ltd	8, Bakareno shosse Blvd, 1324 Sofia	(02) 9250124			
Starfresh Ltd	3 Industrialna Str. 8000 Bourgas	(0035956) 843 807, 56 840 414	840 001	office@starfresh-bg.com	www.starfresh-bg.com
TEA Sirena Ltd	15, Iskarsko shosse Blvd, 1528 Sofia	(02) 9732741	9732915	office@sirena-bg.com	
Vaston II Ltd	Kalach Str., 1225 Sofia	(02) 9366950; 9367338	9366990		
Vivenda Ltd.	Sofia, 1836, blvd. Vladimir Vazov 37 Contact persons: Rumyana Hristova & Hristo Dzhundzhurov	003592/ 960 8040, 960 8050		vivenda@abv.bg	

2. Εισαγωγείς – Έμποροι οστρακοειδών στη Βουλγαρία

Επωνυμία	Διεύθυνση	Τηλέφωνο	Fax	E-mail	Web
Delta Industry Jsc	ul. Kapitan Petko voivoda 22 8130 Sozopol	(00359550) 22075; 22420	22459	deltaind@atlantic-group.org	www.deltaindustrybg.com
Electa Ltd	ul. Bratya Georgievich 15, vh. A 9000 Varna	(0035952) 634961; 370707	634961	electa@triada.bg	
Nesi-5 Ltd	ul. Georgi Tringov 2 4003 Plovdiv	(0035932) 968 103	968104	office@nesi5.com, nesimanager@gmail.com	http://www.nesi5.com/
Ocean P.M.	ul. Krum Popov 77, bl. 1, vh. 1 1421 Sofia	(003592) 9633568; 00359/888250907	927 2462	ocean@netissat.bg	www.ocean-bg.com
Ribeks Group AD	ul. Industrialna 3, et. 7 8000 Burgas	(0035956) 841674	843978	starfish@hotmail.com	
Sever Export 1 Ltd	Jujna Promishlena zona 9000 Varna	(00035952) 602007; 606296	602008	severexport@mail.bg	

3. Εισαγωγείς – Έμποροι αυγοτάραχου/χαβιαρίου στη Βουλγαρία

Επωνυμία	Διεύθυνση	Τηλέφωνο	Fax	E-mail	Web
Beluga AD	Promishlena zona 3700 Vidin	(094) 606511; 600850	600007	belugacaviarbg@abv.bg	
Denito Ltd	ul. Strandja 1, vh. V 8000 Burgas	(056) 880446; 880447	880448	sales@denito.bg	
Esetra commerce Ltd	ul. 12 N 25 4114 s. Bolyartsı, reg. Kardjali	(03323) 289			

Η ΑΓΟΡΑ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΥΔΑΤΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ ΣΤΗ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ

Happy Lady Ltd	ul. Roza 25, j.k. Levski 9000 Varna	(052) 301421; 301423	301422	sneja@happy.bg	www.doverie.bg
Hebros-P Jsc	Boshulya road 4400 Pazardjik	(034) 441932; (02) 9786110	441932		
Maxim-Georgi P.M.	ul. Maxim Gorki 2 3784 s. Novo selo, reg. Vidin	(09316) 2253; 0888574213			
P.A.L.-Bg Ltd	ul. Bademova gora 13 1404 Sofia	(02) 9581063; 9581496	9581868	pal-bg@mbox.contact.bg	
Parpen Chobanov Ltd	4114 s. Bolyartsi, reg. Plovdiv	(03323) 265; 0888577314			
Ribena Ltd	ul. Hristo Botev 5 5700 Teteven	(0678) 3048; 4770	2247	velev62@abv.bg	

4. Σούπερ-μάρκετ με ιχθυοπωλεία

Επωνυμία	Διεύθυνση	Τηλέφωνο	Fax	E-mail	Contact persons
Billa Bulgaria Ltd (79 supermarkets)	bul. Bulgaria 55 1404 Sofia	(003592) 8188110	9174046, 818 81 46	t.monov@bg.billa.co.at , info@bg.billa.co.at , web: www.billa.bg	info@billa.bg Department Marketing
ELEMAG Supermarket (4 stores)	Sofia, Bulgaria Lozenets, 4 Zlatovrah Street	(003592) 963 2237		http://www.elemag.bg/ e-mail: velichkova@elemag.bg	Mrs. Borislava Velichkova 00359885/ 232 634, 00359887/ 177 377
Fantastico commercial chain (34 stores)	Sofia, 1700, Studentski grad, Akad.Boris Stefanov No 12	003592/ 9692500, 969 25 30	003592/ 969 2531	n.shekerova@ff-bg.net	Nikoleta Shekerova
Hit Hypermarket (2 stores)	Sofia, 1799, bul. Alexander Malinov 75	003592/ 8175343	003592/ 8175329	uhalverscheid@hit-hypermarket.bg	Uwe Halverscheid
CBA Supermarket chain (170 stores)	Sofia, 1113, str. Major Yuriy Gagarin 25	003592/ 8170010, mob. 00359/ 888 361711	003592/ 8170011	irena.georgieva@cba.bg	Irena Georgieva
Metro Cash & Carry Bulgaria EOOD	Sofia, 1784, blvd. Tsarigradsko Shausse km 7-11	003592/ 9762316, mob. 00359/887 416063	003592/ 9762311	georgi.vezev@metro.bg	Georgi Vezev
Carrefour Bulgaria AD	Sofia, 1784, blvd. Tsarigradsko Shausse 60, Avi Business center, fl 2	003592/8093030, 809 3025	003592/8093031	nikolay_mihaylov@carrefour.com k.ivanov@piccadilly.bg	Nikolay Mihaylov
Picadilly AD, Piccadilly Supermarkets (20 stores)	Varna, 9000, str. Bitolia 1 A	(0035952) 663472, 00359/887 479142, 896 694438, 663434; 663433	052/ 663456	headoffice@piccadilly-bg.com , headoffice@piccadilly.bg web: www.piccadilly.bg	Krasimir Ivanov Jem Tunchai

Η ΑΓΟΡΑ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΥΔΑΤΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ ΣΤΗ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ

5. Επεξεργασία ιχθύων					
Επωνυμία	Διεύθυνση	Τηλέφωνο	Fax	E-mail	Web
Atlantik Group Ltd.	3 Industrialna Str., 8000 Burgas	0035956 / 871 601	840 692	atlantic@atlantic-group	www.atlantic-group.org
Black Sea Fisheries – (Chernomorski Ribolov) Bourgas PLC	3 Industrialna str Fish Port Bourgas Bourgas	(0035956) 851 381, 851383, 846181	841 547, 842770	yps@blackseafishery.com	www.blackseafishery.com
Buljac AD	ul. Industrialna 38000 Burgas	(0035956) 871630; 871631	871646	buljac@bginfo.net	
Danel - 97 Ltd.	3 Poruchik Hristo Toprakchiev Str., 1528 Sofia	003592 / 979 82 55, 979 82 48	979 82 66, 979 82 48	danel97@yahoo.com	www.danel97.com
Delta Industry Jsc	ul. Kapitan Petko vojvoda 22 8130 Sozopol	(0550) 22075; 22420	22459	deltaind@atlantic-group.org	www.deltaindustrybg.com
Delta-Kolev & son Ltd	8877 s. Krushare, reg. Sliven	(003594514) 2022	2022		
Denito Ltd	ul. Strandja 1, vh. V 8000 Burgas	(0035956) 880446; 880447	880448	sales@denito.bg	
Diavena Ltd. (κονσερβοποιεία)	23 A Industrialna Str, 9700 Shumen	0035954 / 862 871, 861 162	862 871 861 162	diavena@diavena.com	www.diavena.com
Ding-Pavlovi & sie Co (αλιεία και επεξεργασία σαρδελών)	ul. Industrialna 3 8000 Burgas	(0035956) 843 599, 844016 00359/888616750	844 016	mail_ding@yahoo.com	
Ekoprom Ltd	Rechitsa, ul. 3 mart 13 8805 Sliven	(0035944) 624933; 662371	624933	ekoprom_sliven@abv.bg	
Elekta Ltd	ul. Bratya Georgievich 15, vh. A 9000 Varna	(0035952) 634961, 370707, (00359) 89864500	634961, 691155	office@electa-bg.com	
Geogroup Jsc	ul. Ormana 34 8600 Yambol	(0035946) 663223	663223	office@geogroup.bg	
Happy Lady Ltd	ul. Roza 25, j.k. Levski 9000 Varna	(0035952) 301421; 301423	301422	snejia@happy.bg	
Limnos P.M.	ul. Strandja 6 8260 Tsarevo	(00359590) 52131; 0888799225	53948	limnostzarevo@abv.bg	
Nage-Commerce P.M.	ul. Milyo vojvoda 5 4400 Pazardjik	(0035934) 448875			
Nedelcho Nedelchev-92PM	ul. Akad. Mihail Arnaudov 3 7000 Rousse	(0035982) 845257; 00359/888975775			
Nesi-5 Ltd	ul. Georgi Tringov 2 4003 Plovdiv	(0035932) 968 103	968104	office@nesi5.com , nesimanager@gmail.com	http://www.nesi5.com/

Η ΑΓΟΡΑ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΥΔΑΤΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ ΣΤΗ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ

NIK-60 P.M.	ul. Kuklensko shosse 4000 Plovdiv	(0035932) 696107, (00359) 887755587	670526	office@nik60.com www.nik60.com
Nuova Bulgaria Ltd	ul. Vranja 34 1233 Sofia	(003592) 9201821; 9311965	9202139	le_fontane@mail.bg
Ocean Ltd	ul. Marmariiska 41 5000 Veliko Tarnovo	(0035962) 633837; 00359/897976610	633837	ocean_vt2000@yahoo.com
Ocean P.M.	ul. Krum Popov 77, bl. 1, vh. 1 1421 Sofia	(003592) 9633568; 00359/888250907	927 2462	ocean@netissat.bg www.ocean-bg.com
Odesos 2003 Ltd	kv. Vazrajdane, bl. 2, vh. 3, ap. 14 9000 Varna	(0035952) 307716; 303228	303228	odesos2003@abv.bg
Oloplast Ltd	ul. T sar Osvoboditel 15 2070 Pirdop	(003597181) 8805	8805	damian_nenov@mail.bg
P.A.L.-Bg Ltd	ul. Bademova gora 13 1404 Sofia	(003592) 9581063; 9581496	9581868	pal-bg@mbox.contact.bg
Prima-Nik Ltd	j.k. Suhata reka, bl. 224 1517 Sofia	(003592) 8470344; 8477808	8470697	primanik_sof@abv.bg
Riba Commerce Jsc	ul. Mara Gidik 17 8000 Burgas	(0035956) 843544; 848080	843581	
Ribeks Group AD	ul. Industrialna 3, et. 7 8000 Burgas	(0035956) 841674	843978	starfish@hotmail.com
SAF Magelan Plc	ul. Tintyava 17a 1113 Sofia	(003592) 9692011	9692015	office@saf-bg.com
Security & Protection Ltd	complex Lazur, bl. 7, vh. A, et. 1 8000 Burgas	(0035956) 803480; 25808	25808	sotburgas@abv.bg
Sever Export 1 Ltd	Jujna Promishlena zona 9000 Varna	(0035952) 602007; 606296	602008	severexport@mail.bg
Slavianka JSC	3, Industrialna str. 8000 Bourgas	(0035956) 84 39 44	84 39 42	slavianka@abv.bg www.slaviankabg.com
TEA Sirena Ltd	bul. Iskarsko shosse 15 1528 Sofia	(003592) 9732741	9732915	office@sirena-bg.com

6. Κρατικοί φορείς/ενώσεις ιχθυοπαραγωγών στη Βουλγαρία

Επωνυμία	Διεύθυνση	Τηλέφωνο	Fax	E-mail/Web	Contact persons
National Agency of Fisheries & Aquaculture	17, Christo Botev Bul., Sofia 1606 Directorate "European Fund for Fisheries": 17, Christo Botev Bul., Sofia 1606, floor 4	(003592) 8051666		http://iara.government.bg/ office@iara.government.bg	
Bulgarian Sea Chamber	Varna 9000, 1 "Slaveikov" Sq.	(0035952) 692116	692116	www.oprsr.government.bg oprsr@iara.government.bg bcs@buldata.com	

Η ΑΓΟΡΑ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΥΔΑΤΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ ΣΤΗ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ

Bulgarian Association of Food & Drink Industry	Sofia 1606, 29 Vladaiska Str., Plovdiv 4003, 7 Samara Str., floor 2, office 6	(003592) 9520989	9520989	bafdi@mb.bia-bg.com www.canning.bafdi.com/bg/union.html office@pcci.bg www.pcci.bg	Dimiter Zorov
Plovdiv CCI Industrial Association Plovdiv	Plovdiv 4018, 37 Tsar Boris III Obedenitel, pavilion 27	(0035932) 908980 (0035932)902442, 628933	908983 264478	biapl@hotmail.com	Dobrina Prodanova Alexander Peshev
Association of Wholesale Markets in Bulgaria	Sofia 1618, 1 "Amsterdam" str.	(003592) 4890112, 9781701		Gabriela.Mihaylova@wholesalemarkets.org bgfish@bgfish.com gospodinof.yordan@abv.bg www.bgfish.com	Todor Rabashus Dr. Yordan Gospodinov
Association of Fish Producers - BG FISH	Sofia, 31-33 "Vitoshka", fl. 6	+3592 9817589		bg_fishaqua_plovdiv@abv.bg nkissiov@spnet.net nkissiov@abv.bg	President: Nedjalko Kolaksazov General Secretary: Nikolai Kisiov
National Association for Fishery & Aquacultures "NARIBA-BG"	4016, Plovdiv, 3, Luna str.	Тел./Факс: (0035932) 690217; 088 8352728; 089 678 7438; 087 8352728	690217; 088 8352728		

7. Βούλγαροι Ιχθυοπαραγωγοί/Αλιείς/Εκτροφείς

Επωνυμία	Διεύθυνση	Τηλέφωνο	Φαξ	E-mail	Web
Reya - Fish Ltd.	Cap. D. Spisarevski Str., office 703, 1756 Sofia	003592 / 978 40 60, 978 46 60	978 46 60	revafish@abv.bg	
Black Sea Fishing Burgas JSC	3 Industrialna Str., 8000 Burgas	0035956 / 842 770, 843 807	842 192	bfc@unacs.bg	www.atlantic-group.org
Atlantik Group Ltd. (Αλιεία, εμπορία και επεξεργασία ιχθύων και προϊόντων τους)	3 Industrialna Str., 8000 Burgas	0035956 / 871 601	840 692	atlantic@atlantic-group	
Bulgaria Fish Breeding Company (Ιχθείς γλυκού νερού)	14, Yambolen Str. 8600 Yambol	0035946/667860	661317	inmat@abv.bg	www.geogroup.org
Fishkom Ltd (Εκτροφή ιχθύων γλυκού νερού και εμπόριο λοιπών ιχθύων)	19, Stefan Karadjia Blvd, 8800 Sliven	(0035944) 624474; 667411, 42 62 10 90	621090	fishcom_bg@yahoo.com	www.fishcom.hit.bg
Ding-Pavlovi & sie Co (αλιεία και επεξεργασία σαρδελών)	ul. Industrialna 3 8000 Burgas	(0035956) 843 599, 844016 00359/888616750	844 016	mail_ding@yahoo.com	
Topshell (παραγωγή - επεξεργασία οστρακοειδών)	80 Alexander Veliki Str. 8000 Burgas	00359/878849865	00359 56/826773	info@thomasiana.com	www.thomasiana.com

Η ΑΓΟΡΑ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΥΔΑΤΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ ΣΤΗ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ

8. Ιχθυαγορές/Ιχθυοπωλεία

Επωνυμία	Διεύθυνση	Τηλέφωνο	Fax	E-mail	Web
Atlantic Group Ltd. (Αλιεία, εμπορία και επεξεργασία ιχθύων και προϊόντων τους) Danel - 97 Ltd.	3 Industrialna Str., 8000 Burgas	0035956 / 871 601	840 692	atlantic@atlantic-group	www.atlantic-group.org
Fish Barbanakov	3 Poruchik Hristo Toprakchiev Str., 1528 Sofia	003592 / 979 82 55, 979 82 48	979 82 66, 979 82 48	danel97@yahoo.com plamendanchev@abv.bg	www.danel97.com
NIK-60 P.M.	Plovdiv, suburb Gaganitza, str. Gaganitza	(0035932) 944966, (00359) 888636345		office@nik60.com	www.nik60.com
Salonica Fish	ul. Kuklensko shosse 4000 Plovdiv	(0035932) 696107, (00359) 887755587	670526		
Vaston 2 Ltd	Mladost 3, block 314 & 9-11, Doiran Str., Sofia Sofia, suburb Malashevtzi, str. Kalach 13	(003592) 8815878, 9582453 (003592) 9366925, 9366637, 9366925, (00359) 887755587		vaston2td@mbox.contact.bg	

9. Εστιατόρια με ψαρικά στη Βουλγαρία

Επωνυμία	Διεύθυνση	Τηλέφωνο	E-mail	Web
Barbados	34A, Bul. Totleben, Sofia	003592/954 12 34		http://www.barbados-bg.com/
BM Restaurants	Varna and the area	(0035988) 5855590, 5773776		http://www.bmrestaurants.com/
Captain Cook Fish Restaurants	Sofia, 100 James Bourchier Blvd Kempinski Hotel Zografski Sofia & Varna, Morska gara	(00359) 882 999 001, 882 999 002		http://www.captaincook.bg/fish-restaurant-sofia
Maslinata	31, Rezbarska Str., Hadji Dimitar, Sofia, 1510	(003592) 4005544 (00359) 879 16 86 08 (0035952) 614 629	restaurantmaslinata@mail.bg	http://www.maslinata.com/
Mr. Baba	Primorski, Varna, Bulgaria		eservations@mrbaba.net	http://www.mrbaba.net/home.php?lang=2
Oceania	Sofia center, National Palace of Culture	(003592) 9515430		
Pri Yafata Fish	91, bul Tsar Ivan Assen II, Sofia	(003592) 9434040, 9477777, 9801727, 00359/897801883	a.atanasova@mail.bg	http://pri-yafata.com/#/fishCuisine

Η ΑΓΟΡΑ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΥΔΑΤΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ ΣΤΗ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ

Seven Seas	11, Trepitlika str., Lozenets, Sofia	(00359) 893/434324	idsdelilios@gmail.com	http://7moreta.com/en/
Tambuktu	Contact person: Χρήστος Δέλιος 10 Ivan Aksakov Str., Sofia	(003592) 988 1234, (00359) 888181069		
Ya Mas	15 Doiran Str., Sofia	(00359) 8982 28980	skype: yamas.bg	http://yamas.bg/about.php?cntfid=2&lang=en&zav=1